EVROPSKI PARLAMENT

2004 *2009*

Odbor za svoboščine in pravice državljanov, pravosodje in notranje zadeve

ZAČASNO
2004/2221(INI)

8.11.2004

OSNUTEK POROČILA

s predlogom priporočila Evropskega parlamenta Svetu o evropski strategiji v zvezi z bojem proti drogam (2005-2012)
(2004/2221(INI))

Odbor za svoboščine in pravice državljanov, pravosodje in notranje zadeve

Poročevalec: Giusto Catania

PR_INI_art114

VSEBINA

Stran

PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA SVETU..... 4

OBRAZLOŽITEV 9

PREDLOG PRIPOROČILA SVETU (B6-0070/2004)..... 11

MNENJE ODBORA ZA OKOLJE, JAVNO ZDRAVJE IN VARSTVO HRANE..... .....

PREDLOG PRIPOROČILA EVROPSKEGA PARLAMENTA SVETU

o evropski strategiji v zvezi z bojem proti drogam (2005-2012)
(2004/2221(INI))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga priporočila Svetu, ki ga predlaga Rosa Díez González v imenu skupine PSE v zvezi z evropsko strategijo boja proti drogam (2005-2012) (B6-0070/2004),

– ob upoštevanju naslova V prečiščenega besedila Pogodbe EU[1],

– ob upoštevanju naslova VI prečiščenega besedila Pogodbe EU,[2] zlasti člena 31(1)(e) in člena 34(2)(b) Pogodbe,

– ob upoštevanju prečiščenega besedila pogodbe EU,[3] zlasti člena 252 Pogodbe,

– ob upoštevanju Pogodbe o Ustavi za Evropo, zlasti členov I-16, I-40, II-94, II-95, III-271, III-278, III-305 in drugih,

– ob upoštevanju vključevanja schengenskega pravnega reda v Pogodbo EU in Pogodbo ES,

– ob upoštevanju naslednjih konvencij ZN: o drogah z dne 30. marca 1961, spremenjena z Ženevskim protokolom 25. marca 1972; o psihotropnih snoveh z dne 21. februarja 1971; in proti nezakonitemu prometu z drogami in psihotropnimi snovmi z dne 19. decembra 1988,

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 302/93 z dne 8. februarja 1993 o ustanovitvi Evropskega centra za spremljanje drog in odvisnosti[4],

– ob upoštevanju sporočil Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o uporabi akcijskega načrta EU o boju proti drogam (1995-1999) (COM(94)0234),

– ob upoštevanju Politične deklaracije o drogah in resolucij, sprejetih na izrednem zasedanju Generalne skupščine ZN (UNGASS) z dne 8. in 10. junija 1998,

– ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta št. 102/97/ES z dne 16. decembra 1996 o sprejemu akcijskega programa Skupnosti o preprečevanju odvisnosti od drog v okviru delovanja na področju javnega zdravja[5],

– ob upoštevanju Skupnega ukrepa Sveta 96/750/GAI z dne 17. decembra 1996 o približevanju zakonov in praks držav članic Evropske unije na področju boja proti

[1] UL C 325, 24.12.2002.
[2] UL C 325, 24.12.2002.
[3] UL C 325, 24.12.2002.
[4] UL L 36, 12.02.1993, str. 1.
[5] UL L 19, 22.01.1997, str. 25.

odvisnosti od drog in prometa s prepovedanimi drogami[1],

– ob upoštevanju Skupnega ukrepa Sveta 97/396/GAI z dne 16. junija 1997 o izmenjavi podatkov, oceni tveganja in spremljanju novih sintetičnih drog[2],

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2046/97 z dne 13. oktobra 1997 o sodelovanju sever-jug na področju boja proti drogam in odvisnosti od drog[3],

– ob upoštevanju akcijskega načrta Sveta in Komisije o najboljši uporabi določb iz Amsterdamske pogodbe v zvezi z oblikovanjem področja svobode, varnosti in pravosodja[4], sprejetega na srečanju Evropskega sveta na Dunaju decembra 1998, zlasti točk 13, 14, 44, 47 in 51,

– ob upoštevanju zaključkov na srečanju Evropskega sveta v Tamperi z dne 15. in 16. oktobra 1999, zlasti točk 43, 48, 50, 59, 60, 61 in 62,

– ob upoštevanju srečanja Evropskega sveta v Helsinkih z dne 10. in 11. decembra 1999, zlasti zaključka 53, v katerem je zapisana Evropska strategija o boju proti drogam (2000–2004),

– ob upoštevanju zaključkov srečanja Evropskega sveta v mestu Santa María da Feira z dne 19. in 20. junija 2000, zlasti točke 51, s katero je bil sprejet akcijski načrt EU o boju proti drogam (2000–2004),

– ob upoštevanju Direktive 2001/97/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. decembra 2001 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za namene pranja denarja[5],

– ob upoštevanju sporočil Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o uporabi akcijskega načrta EU o boju proti drogam 2000–2004 (COM(2001)0301 in COM(2002)0599),

– ob upoštevanju predloga Uredbe Sveta o spremembah Uredbe (EGS) št. 302/93 z dne 8. februarja 1993 o ustanovitvi Evropskega centra za spremljanje drog in odvisnosti (COM(2003)0808 - 5085/04 CORDROGUE 7 SAN 3,

– ob upoštevanju Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 273/2004 z dne 11. februarja 2004 o predhodnih sestavinah za droge[6],

– ob upoštevanju člena 114(3) in člena 83(5) svojega Poslovnika

– ob upoštevanju poročila Odbora za svoboščine in pravice državljanov, pravosodje in notranje zadeve ter mnenja Odbora za ??? in Odbora za ??? (A6-0000/2004),

A. ker dosega poraba drog in prekupčevanje z drogami v vseh državah članicah izjemno visoko raven in ker posamezna država teh težav ne more rešiti na individualni ravni, kar

[1] UL L 342, 31.12.1996, str. 6.
[2] UL L 167, 25.06.1997, str. 1.
[3] UL L 287, 21.10.1997, str. 1.
[4] UL C 19, 23.1.1999, str. 1.
[5] UL L 344, 28.12.2001, str. 76.
[6] UL L 47, 18.2.2004, str. 1.

pomeni, da je bistvenega pomena, da EU sprejme skupno evropsko politiko o boju proti drogam, ki bi se izvajala na integriran, celosten način in z uporabo vseh potrebnih sredstev za preprečevanje in reševanje težav s človeškim zdravjem in s socialno izključenostjo, ki jih to povzroča ter za popravo škode, ki jo družbi povzroča organiziran kriminal, povezan z drogami,

B. ker se je Svet za pravosodje in notranje zadeve na svojem srečanju z dne 8. junija 2004 odločil, da je potrebno, da se nova strategija EU o drogah izvaja v letih 2005–2012 na osnovi dveh akcijskih načrtov EU o drogah, od katerih vsak traja vsak tri leta (2005–2007 in 2009–2011) in katerim sledi enoletno ocenjevalno obdobje (2008 in 2012), ter da bi bila ta strategija sprejeta decembra 2004 na Evropskem svetu,

C. ker je nizozemsko predsedstvo Sveta 6. julija 2004 predstavilo horizontalni delovni skupini o drogah osnutek Evropske strategije o drogah (2005–2012) (CORDROGUE 53), ob upoštevanju zaključkov Konference v Dublinu v zvezi s Strategijo EU o drogah (CORDROGUE 36) z dne 10. in 11. maja 2004, ker je bil ta osnutek pozneje obravnavan na srečanjih z dne 7. in 8. septembra, 30. septembra in 1. oktobra 2004,

D. ker Evropski center za spremljanje drog in odvisnosti (EMCD) in Komisija še nista predložila svojih tehničnih in političnih poročil o oceni, s katerima ocenjujeta, do katere mere je bilo doseženih enajst splošnih ciljev in šest glavnih ciljev Strategije EU o drogah (2000–2004),

E. ker se Svet pogaja v okviru horizontalne delovne skupine za droge in projekta CAT (Odbor navaja člen 36 Pogodbe EU) o vsebini osnutka Strategije EU o boju proti drogam (2005–2012), ne da bi poznal ocene Strategije EU o boju proti drogam (2000–2005) in ocene izvajanja Akcijskega načrta EU (2000–2005), ki jih morata pripraviti EMCD in Komisija ter katerih rezultati bodo najverjetneje predloženi v oktobru ali novembru 2004,

F. v prepričanju, da obstaja očitno pomanjkanje politične volje s strani držav članic in EU v zvezi z bojem proti težavam z drogami na ravni Skupnosti,

G. v prepričanju, da bi moralo biti tveganje, ki ga predstavljajo droge, analizirano s popolnoma znanstvenega stališča, ob podrobnem pregledu objektivnih in primerljivih podatkov in ob izogibanju uporabe ideološkega pristopa kot najboljšega načina za reševanje težav, povezanih z drogami,

1. Evropskemu svetu in Svetu pri določanju naslednje Evropske strategije o drogah (2005–2012) in ob sklicevanju na politiko EU o drogah priporoča naslednje:

(a) izoblikovanje prave evropske politike o drogah za vse evropske državljane, ki je povezana s težavami vseh vidikov in področij ter ki prejema ustrezno finančno podporo iz proračuna Skupnosti, saj ima nacionalna politika vsake države članice na področju brez notranjih meja neizogibne posledice na EU kot celoto;

(b) upoštevanje dejstva, da kažejo dosedanje ocene šestih glavnih ciljev, določenih v Strategiji EU o boju proti drogam (2000–2004), da je le en cilj dosegel pozitivne rezultate,

medtem ko ni bil zadovoljivo dosežen nobeden od ostalih pet ciljev;

(c) načrtovanje in oblikovanje nove Evropske strategije o drogah (2005–2012) na način, ki se močno razlikuje od strategije, ki je trenutno v veljavi;

(d) oblikovanje nove Strategije EU o drogah na pravni, institucionalni in finančni osnovi, ki je drugačna od nezadostne osnove, ki se trenutno uporablja v zvezi s politiko EU o drogah, skupaj z vso svojo stalno skupno neučinkovitostjo;

(e) sprejem ustreznega pravnega sredstva za oblikovanje enotnih ciljev Evropske unije v zvezi z drogami, dogovori o sodelovanju z državami članicami in s tretjimi državami ter na področju ustreznih institucionalnih postopkov in finančnih sredstev;

(f) oblikovanje posebnega poglavja o drogah v okviru splošnega proračuna EU, kar je tesno povezano z ukrepi, ki bodo morali biti zagotovljeni za nadaljnje akcijske načrte, ki jih bo sprejela Komisija, saj v nasprotnem primeru ne bo mogoče doseči ciljev, določenih v Strategiji o drogah;

(g) nesprejemanje nove Evropske strategije o drogah (2005–2012) brez poznavanja resničnih rezultatov, doseženih s prejšnjo Strategijo, ki so bili ocenjeni z ustreznimi tehničnimi in političnimi ocenami;

(h) uradno obveščanje Evropskega parlamenta v skladu z načeli demokratične legitimnosti, preglednosti in lojalnega sodelovanja med ustanovami o napredku pogajanj v Svetu v zvezi z Evropsko strategijo o boju proti drogam (2005–2012);

(i) posvetovanje z Evropskim parlamentom pred sprejemom Evropske strategije o drogah (2005–2012), kar bo omogočilo pravočasno upoštevanje mnenja Parlamenta;

(j) predlaganje ukrepov, ki so popolnoma drugačni od trenutno izbranih ukrepov za doseganje skupnega cilja Strategije EU o drogah v zvezi z izboljšanjem dobrega počutja in zaščite posameznikov s pomočjo uravnoteženega in integriranega pristopa k težavi, saj so zadevni predlogi popolnoma nezadostni;

(l) spreminjanje sestavnih delov osnutka Strategije EU o drogah, ker ne ustrezajo objektivni resničnosti, kar pomeni, da zastavljeni cilji ponovno ne bodo izpolnjeni;

(m) jasna opredelitev in oblikovanje novega evropskega mehanizma za sodelovanje na področju politike o drogah, s čimer bi dosegli integriran, multidisciplinaren in uravnotežen pristop do težav z drogami, kar je zdaj, po pristopu desetih novih držav članic, še bolj bistvenejšega pomena kot kdaj koli prej;

(n) izoblikovanje minimalnih standardov za izboljšanje dostopa do ukrepov za preprečevanje tveganj in podobnih minimalnih standardov za ukrepe rehabilitacije na osnovi najboljših praks v državah članicah v namen zmanjševanja škode, ki jo povzročajo droge;

(o) veliko večje poudarjanje preprečevanja zlorabe drog in obnove zdravja ljudi, ki jih prizadenejo droge in ki se pogosto znajdejo v položaju na obrobju družbe in socialne izključenosti, kot neuspešne represivne strategije, ki je občasno povzročila kršenje

osnovnih človekovih pravic;

(p) poudarjanje krepitve ukrepov o posredovanju podatkov, ki morajo biti sprejeti za preprečevanje tveganj, povezanih z uživanjem drog;

(q) določanje in neprestana krepitev vključevanja in sodelovanja civilne družbe pri reševanju težav, povezanih z drogami;

(r) izoblikovanje ukrepov ocenjevanja, ki bodo omogočili, da bodo odstopanja od ciljev, določenih v Strategiji EU o drogah, ustrezno zaznana in pravočasno popravljena;

(s) sprejem ustreznih korakov za zagotavljanje ustreznega upoštevanja tesne povezave med dobički organiziranega kriminala s prometom s prepovedanimi drogami in financiranjem mednarodnega terorizma; uporaba trenutne zakonodaje o zaplembi blaga in o boju proti pranju denarja na vseh področjih;

(t) vključevanje posebnih klavzul o sodelovanju na področju boja proti drogam s statusom „bistvenih klavzul“ v vse mednarodne sporazume, zlasti v nove sporazume o sodelovanju;

(u) močno povečanje razvojne pomoči, namenjene državam, ki proizvajajo droge, s pomočjo trajnih programov alternativnih pridelkov in s korenitim zmanjšanjem revščine.

2. naroči svojemu predsedniku, naj to priporočilo posreduje Svetu in Evropskemu svetu ter v vednost tudi Komisiji in parlamentom držav članic, Evropskemu centru za spremljanje drog in odvisnosti, Svetu Evrope in Združenim narodom.

OBRAZLOŽITEV

Strategija EU o boju proti drogam ne sme biti zasnovana na ideologiji ampak na znanstvenih dognanjih, ki morajo biti osnova za kakršno koli resno politiko boja proti širjenju drog in s tem povezanih nezakonitih dejavnosti.

V Evropi se uživanje drog povečuje, kar je jasen dokaz, da se represivna, prepovedovalna politika, ki jo izvajajo države članice EU, ne more uspešno bojevati proti trgovini z drogami, ki je še vedno eden od najpomembnejših virov zaslužka organiziranih kriminalnih in terorističnih organizacij.

V raziskavi, v kateri je sodelovalo 7600 mladih (starih od 15 do 24 let) in jo je aprila/maja 2004 v imenu Komisije izvedel Eurobarometer, so ugotovili, da je dostop do drog v vseh evropskih državah razmeroma preprost, glavni razlogi za uživanje takih snovi pa so radovednost in vznemirjenost zaradi kršenja družbenih pravil.

Podatki letnega poročila Lizbonskega centra za nadzor nad drogami za leto 2003 kažejo, da je „najpogosteje uporabljana droga v EU še vedno konoplja, mnoge države pa poročajo, da je več kot 20 % celotne populacije že imelo stik z drogo. Konzervativna ocena bi tako bila, da je vsaj eden od pet odraslih v EU kdaj poskusil drogo. Kazalci kažejo, da se uporaba konoplje v EU povečuje, čeprav se je morda v nekaterih državah stabilizirala, pa čeprav po splošnem mnenju na zgodovinsko visoki ravni.“

Pri razvrščanju drog se je treba izogibati posplošitvam, ker nimajo vse narkotične snovi enakih učinkov in kot so pokazale znanstvene raziskave, se človek nekaterih snovi (zlasti t. i. „lahkih drog“) ne navadi.

Drugi dejavnik poleg povečanja uporabe narkotikov, ki ga je treba upoštevati v strategiji EU, je umrljivost zaradi uporabe narkotikov: število smrti zaradi AIDS-a pada, medtem ko je število smrti zaradi prevelikega odmerka droge stabilno ali se povečuje.

To je še en statistični podatek, ki ponazarja neizogibno dejstvo, da trenutna strategija ne dosega svojih ciljev za zaščito posameznikov in izboljšanje družbene blaginje.

Trenutna strategija boja proti drogam pušča kriminalne in teroristične mafije ter organizacije na miru; njihov letni prihodek namreč narašča zaradi dobička, ki jim ga prinaša trgovina z drogo. Europolova statistika razkriva, da zasegajo droge predvsem v nekaterih državah, kar znaša približno 75 % vseh zasegov katerih koli vrst nezakonitih drog na svetu. Europolovo poročilo o organiziranem kriminalu tudi poroča, da sta proizvodnja in preprodaja drog še vedno glavna dejavnost kriminalnih skupin v EU. Nobeno drugo področje organiziranega kriminala namreč ne prinaša takih dobičkov.

Kriminal v zvezi z drogami vključuje kršitve zakonodaje o drogah, prekrške, storjene pod vplivom nezakonitih drog in prekrške, ki jih storijo odvisniki, da bi prišli do denarja za nakup droge (večinoma vlomi in kraje), skupaj s „sistemskimi“ kriminalnimi dejanji, storjenimi v povezavi z delovanjem nezakonitih trgov („ozemeljski boji“, podkupovanje uradnikov itd.).

Zaradi tega je treba pripraviti projekt Skupnosti, ki bo uvedel alternativne oblike pridržanja,

tako da se zatiranje uporabe drog ne bi izvrševalo izključno samo z zapornimi kaznimi. Strategija boja proti drogam mora postati oblika družbenega posredovanja, ki se ukvarja predvsem z razlogi za družbene nemire z namenom preprečevanja uporabe drog. Treba je izboljšati strategijo preprečevanja, ki je trenutno usmerjena predvsem na uživalce drog.

Zato je treba dati prednost strategiji za zmanjšanje škode. Ukrepi za zmanjšanje škode, ki jo zdravju lahko povzročijo droge, za zmanjšanje števila smrtnih primerov in za obvladovanje števila kršitev miru, so postali sestavni del strategij boja proti drogam v več državah članicah in jasna politična prednost v mnogih državah. Uvajanje pobud za zmanjšanje škode je opisano v gradivu držav članic kot „zelo pomembno“, „kritičnega pomena“, „bistveno“, „prednostno“ in „ključni vidik naše nacionalne strategije boja proti drogam“.

29.9.2004

PREDLOG PRIPOROČILA SVETU (B6-0070/2004)

v skladu s členom 114(1) Poslovnika,
s strani Rose M. Díez González, v imenu skupine PSE
o osnutku strategije EU v zvezi z bojem proti drogam (2005–2012)

Evropski parlament,

– ob upoštevanju srečanja Sveta PNZ, ki bo 2. in 3. decembra 2004, na katerem bodo obravnavali osnutek strategije EU v zvezi z bojem proti drogam za obdobje 2005-2012,

– ob upoštevanju seje Evropskega sveta, ki bo 17. decembra 2004, na kateri bodo sprejeli osnutek strategije EU v zvezi z bojem proti drogam za obdobje 2005-2012,

– ob upoštevanju člena 114(1) Poslovnika,

A. ker naj bi okvir in prednosti v novi strategiji EU v zvezi z bojem proti drogam služili kot podlaga za dva zaporedna triletna akcijska načrta EU za boj proti drogam (2005-2007 in 2009-2011), od katerih bo vsakemu sledilo enoletno obdobje ovrednotenja (2008 in 2012),B. ker je temeljni vidik politike boja proti drogam v EU izboljšanje sodelovanja med ustanovami EU,

C. ker je treba izkoristiti priložnost za vzpodbujanje in razvijanje učinkovite in vsestranske politike boja proti drogam,

1. Naslavlja na Svet ta priporočila za:

   a) uvajanje skupne evropske politike za boj proti drogam, ki bo zmanjševala ponudbo in povpraševanje ter zagotavljala informacije in ocene;

   b) vzpodbujanje in razvoj politik za zmanjšanje škode v državah članicah, ne da bi posameznim državam članicam preprečila sprejemanje ukrepov ali izvajanje pilotskih načrtov na tem področju;

   c) strogo preverjanje skladnosti s klavzulo v zvezi z bojem proti drogam v mednarodnih sporazumih in s tem v zvezi zahtevo, da se sprejme status „bistvene klavzule“;

   d) skrb, da osnutke akcijskih načrtov za boj proti drogam (2005-2007 in 2009-2011) sestavi Komisija skupaj z Evropskim parlamentom, Evropskim nadzornim svetom za droge in narkomanijo (EMCDDA) in Europolom ter ob posvetovanju z ustreznimi civilnodružbenimi organizacijami;

2. Pooblašča predsednika, da posreduje to priporočilo Svetu in ga da v vednost Evropskemu svetu in Komisiji.